

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Gimnazjum im. bł. Edwarda Grzymały

w Sadownem

MOTTO:

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”.

Jan Paweł II

Przemówienie w UNESCO (02.06.1980r.)

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
I. ZADANIA OGÓLNE	3
II. GŁÓWNE CELE I SPOSOBY REALIZACJI PRACY WYCHOWAWCZEJ	5
III. SZKOLNY SYSTEM DODATKOWYCH ZAJĘĆ W RAMACH POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ I NIE TYLKO	13
IV. UROCZYSTOŚCI I IMPREZY WYNIKAJĄCE Z TRADYCJI SZKOŁY O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO - KULTURALNYM	14
V. SYTUACJE ZAGROŻENIA I FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ	15
VI. PROGRAM DZIAŁAŃ PRZECIWSTRAWIAJĄCYCH SIĘ ZŁU, ZAGROŻENIOM I PATOLOGII	15
VII. SYLWETKA ABSOLWENTA GIMNAZJUM	17
VIII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH	18
IX. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	19
X. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM I INSTYTUCJAMI WSPOMAGAJĄCYMI WYCHOWAWCZĄ DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY	19

Program opracowany w oparciu o:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz.977).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.
4. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej
5. Konwencję Praw Dziecka z 20.11. 1989r.
6. Program Profilaktyki Szkolnej Gimnazjum im. bł. Edwarda Grzymały w Sadownem.
7. Statut Gimnazjum im. bł. Edwarda Grzymały w Sadownem.
8. Plan pracy pedagoga szkolnego

WSTĘP

Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania.

Zadaniem wychowania jest kształtowanie istotnych wartości ludzkiego życia. Aby osiągnąć cel koncepcja programu wychowawczego uwzględnia wiele aspektów, m.in.:

- odwołuje się do tradycji szkoły i wzorców wypracowanych przez lata istnienia placówki,
- uwzględnia podstawy programowe kształcenia ogólnego,
- zwraca szczególną uwagę na potrzeby szkoły, środowiska lokalnego, kształtowanie szacunku dla polskiej kultury, otwarcie na wartości kultury europejskiej; skutkiem takiego działania mają być uczniowskie postawy pro-środowiskowe, patriotyczne,
- uwzględnia zagrożenia współczesnego świata, by wskazać możliwości aktywnego przeciwdziałania,
- uwzględnia kształtowanie wszechstronnego rozwoju uczniów – w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym,
- łączy treści wychowania, nauczania i kształcenia – będą one realizowane na wszystkich zajęciach edukacyjnych przez nauczycieli.

Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły jak i każdego nauczyciela.

Kształcenie ogólne tworzy spójną całość i stanowi fundament wykształcenia umożliwiający zdobycie zróżnicowanych kwalifikacji zawodowych, a następnie ich późniejsze doskonalenie lub modyfikowanie, otwierając proces kształcenia się przez całe życie.

I. ZADANIA OGÓLNE

1. Celem działalności wychowawczej szkoły jest:

- a) wszechstronny rozwój osobowy ucznia,
- b) wspomaganie rozwoju osobowego we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym,
- c) rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów
- d) kształtowanie samodzielności w działaniu oraz poczucia odpowiedzialności za siebie i innych,
- e) rozwijanie dociekliwości poznawczej, poszukiwanie piękna, dobra i prawdy,
- f) przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym (zasady demokracji, sprawiedliwości i wolności; w duchu tolerancji),
- g) stworzenie nauczycielowi warunków do twórczej pracy,
- h) wspieranie i uzupełnianie pracy wychowawczej rodziców,
- i) integracja z lokalnym środowiskiem społecznym,
- j) wspieranie rozwoju fizycznego i zdrowotnego ucznia:
 - przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk,
 - zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów,
 - kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

2. Zadania wychowawcze szkoły:

- a) uznawanie kształcenia, wychowania i opieki za integralną całość,
- b) dbanie o bezpieczeństwo i harmonijny rozwój ciała oraz duszy,
- c) rozwijanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu,
- d) wychowywanie w duchu tolerancji,
- e) kształtowanie dbałości o sprawność fizyczną uczniów,
- f) umożliwianie uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym, dynamicznie rozwijającym się świecie,
- g) podejmowanie działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości oraz nauczanie uczniów

- z niepełno sprawnościami, w tym uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, dostosowanie się do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się,
- h) kształtowanie u uczniów umiejętności podejmowania ważnych decyzji – poczynając od wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, kierunku studiów lub konkretnej specjalizacji zawodowej, poprzez decyzje o wyborze miejsca pracy, sposobie podnoszenia oraz poszerzania swoich kwalifikacji, aż do ewentualnych decyzji o zmianie zawodu,
 - i) poszanowanie godności osobistej uczniów.
 - j) zapewnianie wszystkim uczniom równości szans, sprawiedliwego, życzliwego, uwzględniającego możliwości dziecka traktowania,
 - k) zapewnianie uczniom warunków i możliwości rozwoju zainteresowań i zdolności,
 - l) promowanie zdrowego stylu życia, higieny osobistej i świadomości ekologicznej,
 - m) budowanie ścisłych relacji z lokalną społecznością, organem prowadzącym oraz instytucjami kulturalnymi i organizacjami społecznymi,
 - n) praca nad wzmocnieniem więzi emocjonalnych z najbliższym otoczeniem i jego mieszkańcami,
 - o) współpraca z rodzicami, wspieranie ich w wychowaniu dzieci,
 - p) niesienie pomocy uczniom potrzebującym, mającym trudności w nauce,
 - q) dbanie o rozwój bazy szkolnej dla zapewnienia warunków realizacji programu,
 - r) tworzenie warunków do twórczej pracy nauczycieli i uczniów,

3. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, winni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

- a) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- b) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów, jak i całej nauki szkolnej,
- c) stawali się bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych,
- d) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- e) uczyli szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,

- f) przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- g) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole jedność nauczycieli i uczniów,
- h) kształtowali umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury, prowadzącej do osiągnięcia własnych celów, rozwoju osobowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa,
- i) kształtowali umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym,
- j) kształtowali umiejętność wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa,
- k) kształtowali umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych, zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- l) kształtowali umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
- m) kształtowali umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji pochodzących z różnych źródeł, wykorzystując współpracę z nauczycielem bibliotekarzem i odwołując się do zasobów księgozbioru biblioteki szkolnej,
- n) wychowanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania współczesnych mediów,
- o) kształtowali umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się,
- p) kształtowali umiejętność pracy zespołowej.

II. GŁÓWNE CELE I SPOSOBY REALIZACJI PRACY WYCHOWAWCZEJ

Cele i zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1. Znajomość zadań szkoły	Zapoznanie uczniów klas I, rodziców, nauczycieli: -ze Statutem Szkoły -Programem Wychowawczym, -Programem Profilaktyki Szkolnej, -Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele	Wrzesień
2. Kształtowanie więzi z krajem, postaw patriotycznych i obywatelskich oraz poszanowania dla dziedzictwa narodowego	-organizowanie uroczystości szkolnych z okazji rocznic i świąt państwowych; -rozwijanie miłości do ojczyzny poprzez znajomość historii, -poznawanie sylwetek wielkich Polaków, -wycieczki krajoznawcze.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice	Trzy lata nauki
3. Kształtowanie poczucia przynależności do „małej ojczyzny”	-kształtowanie postawy patriotyzmu wobec swojej „małej ojczyzny”; -uczenie szacunku do historii i tradycji regionu; -organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy; -organizowanie konkursów o regionie; -udział w kulturalnym życiu gminy; -działalność kółka krajoznawczo – turystycznego.	Wychowawcy, nauczyciele	Trzy lata nauki
4. Wpajanie szacunku dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkiej dyskryminacji	-wybrane elementy lekcji: geografii, religii, j. angielskiego, j. rosyjskiego, -pogadanki na godz. wychowawczych, -indywidualne rozmowy z uczniami.	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy, pedagog	Trzy lata nauki
5. Przygotowanie do życia w społeczeństwie	-rozwijanie samorządności poprzez wybory do samorządu szkolnego i klasowego, -wybory opiekuna samorządu, -organizowanie imprez	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, opiekun samorządu uczniowskiego	Trzy lata nauki

	i uroczystości szkolnych umożliwiających twórczą aktywność na terenie klasy i szkoły.		
6. Upowszechnianie wartości związanych z rodziną	Uczniowie klas I i II realizują program <i>wychowania do życia w rodzinie</i> poprzez: – uświadamianie wagi rodziny w życiu człowieka; – zapoznanie z rolą małżonków i rodziców; – analizę podłoża i rodzaju konfliktów rodzinnych oraz podejmowanie prób ich rozwiązywania; – kształtowanie pozytywnego stosunku do własnej płciowości; – poszanowanie życia, miłości, przyjaźni i małżeństwa; – kształtowanie dojrzałości psychofizycznej, uczenie podejmowania odpowiedzialnych decyzji; – projekcje filmów związanych z budową i funkcjonowaniem układu rozrodczego.	Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, nauczyciel biologii, religii i wychowawcy	Dwa lata nauki
7. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji	- organizowanie uroczystości szkolnych ku czci Patrona (obchody Dnia Patrona), organizowanie konkursów wiedzy o Patronie, -ślubowanie klas I, -spotkanie opłatkowe społeczności szkolnej, -Dzień Wiosny, -wieczorki poetyckie, -udział uczniów w różnego rodzaju konkursach, -organizowanie akcji charytatywnych, -Dzień Sportu, -redagowanie gazetki szkolnej – „Oczami Gimnazjalisty” -prowadzenie kroniki szkolnej.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, uczniowie	Trzy lata nauki
8. Nabywanie postaw i zachowań	-wyjazdy do kina, teatru, muzeum,	Wychowawcy, nauczyciele,	Trzy lata nauki

kulturalnych poprzez kontakt ze sztuką	-organizacja wieczorków poetyckich, czytelniczych, -udział uczniów w konkursach plastycznych i muzycznych, o charakterze profilaktycznym, -konkurs recytatorski, -koncerty muzyczne w szkole.	nauczyciel sztuki	
9. Stymulowanie i wspieranie rozwoju ucznia ze szczególnym uwzględnieniem, logicznego myślenia i rozumowania niezbędnego do pojmowania współczesnego świata	Organizacja imprez na szczeblu ogólnoszkolnym i klasowym w celu integracji: -organizacja konkursów przedmiotowych, -indywidualny kontakt z uczniem, -stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy, -działalność kół zainteresowań, -różnorodne formy pracy z uczniem w celu wspierania indywidualnego rozwoju (z uczniami zdolnymi oraz mającymi trudności w nauce) -rozwijanie poszczególnych umiejętności podczas zajęć edukacyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog,	Trzy lata nauki
10. Rozwój zainteresowań i stymulowanie rozwoju ucznia	- działania w ramach zespołów: szkolnego i klasowych ds. udzielania pomocy- psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów szczególnie uzdolnionych, - propozycje zajęć rozwijających zainteresowania (w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej i nie tylko).	Zespół ds. udzielania pomocy- psychologiczno - pedagogicznej	Trzy lata nauki
11. Promowanie pozytywnych postaw i zachowań wśród uczniów	Przeprowadzanie akcji charytatywnych: -Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, -niesienie doraźnej pomocy osobom potrzebującym, -rozmowy indywidualne z uczniami, -prelekcje, spotkania ukazujące pozytywne wzorce osobowe, -prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących profilaktyki	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog,	Trzy lata nauki

	i umiejętności społecznych typu: asertywność, umiejętność rozwiązywania konfliktów, prowadzenia dyskusji, negocjacji.		
12. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, demoralizacji i przestępczości	- zajęcia na godzinach wychowawczych, -indywidualne rozmowy z uczniami, -spektakle profilaktyczne, -wszystkie działania profilaktyczne realizowane na terenie szkoły, -współpraca z rodzicami, -współpraca z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą szkoły -formy pomocy P-P dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem, niedostosowanych społecznie.	Zespół ds. udzielania pomocy-psychologiczno –pedagogicznej, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, terapeuta, kurator, policja	Trzy lata nauki
13. Zapobieganie agresywnemu zachowaniu uczniów, kradzieży, dewastacji mienia, zastraszania, eliminowanie zagrożeń związanych z używkami oraz z wejściem na teren szkoły osób niepowołanych	-wykorzystanie monitoringu wizyjnego jako narzędzia psychologicznego oddziaływania na zachowanie uczniów, -wykorzystanie materiałów zarejestrowanych przez system monitoringu w celu ustalenia okoliczności i sprawców zajścia zdarzenia wewnątrz budynku oraz na terenie przyszkolnym, -obserwacja rejonów w czasie rzeczywistym oraz analiza zapisu po zajściu zdarzenia.	Dyrektor, wicedyrektor, pedagog, nauczyciele dyżurujący	Okres nauki
14. Kształtowanie osobowości ucznia z naciskiem na kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb i rozwijania postaw sprzyjających dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu	- wszystkie sytuacje wychowawcze nastawione na kształtowanie sumienia, zdrowej ambicji, uczciwości, wiarygodności, samokrytycyzmu, szacunku dla ludzi i zwierząt, empatii, odwagi, altruizmu, odpowiedzialności, wytrwałości, poczucia własnej wartości, przedsiębiorczości, kreatywności, gotowości podejmowania inicjatyw, kultury osobistej, pracy zespołowej, -dialog z uczniem.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Trzy lata nauki
15. Rozwijanie w uczniach	- sytuacje wychowawcze promujące tolerancję wobec	Wychowawcy, nauczyciele,	Trzy lata nauki

tolerancji w stosunku do innych ludzi	odmiennych poglądów i postaw innych ludzi, -zajęcia na godzinach wychowawczych, -indywidualne rozmowy, -pogadanki, -spektakle profilaktyczne.	pedagog	
17. Edukacja medialna -kształtowanie właściwego odbioru treści emitowanych za pośrednictwem współczesnych środków masowego przekazu	Przygotowanie młodzieży do krytycznego i selektywnego odbioru treści telewizyjnych poprzez: -zajęcia na godz. wychowawczych, -pogadanki z uczniami, -rozmowy indywidualne, -warsztaty, - edukacja czytelnicza i medialna.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, nauczyciel bibliotekarz	Trzy lata nauki
17. Zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze	spotkania młodzieży z pracownikami ruchu drogowego, -spotkania z pielęgniarką szkolną mające na celu zapoznanie uczniów z zasadami pierwszej pomocy, -zapoznanie uczniów z zasadami poruszania się na drogach (zdobywanie przez uczniów karty motorowerowej).	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, Policja	Trzy lata nauki
18. Akcja „Płytki wyobraźnia to kalectwo” kampania dotycząca bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku letniego	- zwrócenie uwagi uczniów na różnego rodzaju zagrożenia występujące podczas wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. -pogadanki i rozmowy na godzinach wychowawczych.	Wychowawcy, nauczyciele	Czerwiec
19. Promowanie zdrowego stylu życia i higieny osobistej	Wdrażanie uczniów do troski o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny, zdrowy styl życia poprzez: -prelekcje pielęgniarki szkolnej, -zajęcia z wychowania do życia -w rodzinie, -godziny wychowawcze o tematyce dotyczącej higieny, dbałości o zdrowie, zdrowego stylu życia, -obchody Dnia Sportu, -SKS-y, -udział uczniów w zawodach szkolnych, powiatowych	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, nauczyciel biologii, nauczyciel wych.fiz, opiekun szkolnego koła PCK	Trzy lata Nauki

	i wojewódzkich, -organizacja zawodów sportowych, -międzyszkolne igrzyska lekkoatletyczne.		
19a. Styl życia i jego związek ze zdrowiem i chorobą	Przybliżenie uczniom zasad prowadzenia zdrowego stylu życia poprzez: - pogadanki , - zajęcia z pedagogiem i pielęgniarką szkolną, - tematy poruszane na zaj. biologii	Pielęgniarka szkolna, pedagog, nauczyciel biologii	Trzy lata nauki
19b. Skutki niewłaściwego odżywiania się (bulimia, anoreksja)	Uświadomienie uczniom skutków złego odżywiania się poprzez: - pogadanki i filmy edukacyjne	Pielęgniarka szkolna, pedagog, nauczyciel biologii	Trzy lata nauki
19c. Wzbogacanie wiedzy na tematy związane z higieną pracy, nauki, psychiczną i osobistą.	- tematy związane z BHP na zaj. biologii, techniki, informatyki, - pogadanki pedagoga i pielęgniarki szkolnej - gazetki ścienne	Pielęgniarka szkolna, pedagog, nauczyciel biologii, techniki, informatyki	Trzy lata nauki
19d. - Zapobieganie depresji i samobójstwom wśród uczniów.	- pogadanki i ćwiczenia w grupach kształtujące: ✓ postawy prospołeczne, ✓ poczucie własnej wartości, wzmacnianie samooceny, ✓ poczucie odpowiedzialności za podejmowane decyzje, ✓ asertywne zachowanie w sytuacjach trudnych, ✓ umiejętność proszenia o radę i udzielania rady, ✓ umiejętność radzenia sobie ze stresem, ✓ postawy życiowe oparte na szacunku do siebie i innych;	Nauczyciele wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele świetlicy	Cały rok, wszystkie klasy
- Higiena psychiczna jako styl życia opartego na prawdzie, współdziałaniu, wyrozumiałości, przebaczeniu –	- uwrażliwianie uczniów na życie zgodne z wartościami takimi jak: prawda, wzajemna pomoc i zrozumienie oraz umiejętność przebaczenia - pogadanka, rozmowa, ćwiczenia w grupach;	Nauczyciele wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele świetlicy	Cały rok, wszystkie klasy

- Zajęcia na temat krytycznego odbioru reklam telewizyjnych:	- przygotowanie uczniów do krytycznego oceniania destrukcyjnych wzorców medialnych wywołujących niezadowolenie z własnego wyglądu, poczucie winy i wstydu – ćwiczenia w grupach, prelekcje, pogadanki.	Nauczyciele wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele jęz. polskiego, bibliotekarz	Cały rok, wszystkie klasy
20. Promowanie świadomości ekologicznej wśród uczniów	Przybliżanie uczniom przy różnych okazjach problematyki zagrożeń i ochrony środowiska poprzez: -kółko ekologiczne – „Szaleni Ekolodzy”.	nauczyciel biologii	Trzy lata nauki
21. Oddziaływanie profilaktyczne	- ścienne gazetki o tematyce profilaktycznej, -realizacja szkolnego programu profilaktyki, programu wychowawczego, -uczestnictwo w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych, -konkurs plastyczny w ramach ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, wychowawcy świetlicy	Maj/czerwiec
22. Kształtowanie u uczniów właściwej postawy wobec problematyki uzależnień: - informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach zażywania narkotyków, substancji odurzających, leków psychotropowych, - zwalczanie mitów na temat tzw. „dopalaczy” i napojów energetycznych – podkreślanie niezbadanych do końca konsekwencji zdrowotnych wynikających z zażywania tego typu substancji	-pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych, -prelekcje, -współpraca z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą szkoły, - profilaktyka realizowana podczas obchodów Gminnego Dnia Dziecka.	wychowawcy, pedagog, pielęgniarka, nauczyciel bibliotekarz, - wychowawcy świetlicy	Maj/czerwiec
23. Poprawa frekwencji uczniów, eliminowanie	-wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków	Wychowawcy, Nauczyciele, pedagog.	Trzy lata nauki

nieusprawiedliwionych nieobecności	szkolnych, -rozmowy indywidualne w celu budowania pozytywnej motywacji do uczęszczania na zajęcia, -diagnoza przyczyn nieobecności, -stała współpraca z rodzicami, -organizowanie indywidualnych spotkań ucznia, rodzica, wychowawcy, pedagoga, -współpraca z władzami lokalnymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie obowiązku szkolnego - współpraca z Sądem i kuratorami.		
24. Przygotowanie uczniów do podjęcia trafnej decyzji dotyczącej wyboru szkoły i zawodu	-prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego w klasach trzecich, mających na celu udzielenie pomocy w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej i zawodu.	Nauczyciele – szkolni doradcy zawodowi	Cały rok
25. Współpraca z rodzicami	- współpraca w ramach zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - zebrania z rodzicami, -zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły (Statut Szkoły, WSO), -prelekcje dla rodziców, -indywidualne porady dla rodziców w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i dydaktycznych, -udzielanie informacji na temat miejsc świadczących fachową pomoc i wsparcie w przypadku sytuacji trudnych wychowawczo.	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, nauczyciele	Trzy lata nauki
26. Stop cyberprzemocy – problem przemocy rówieśniczej w sieci	-zajęcia na godzinach wychowawczych poświęcone profilaktyce przemocy z użyciem technologii informacyjnej i komunikacyjnej, -gazetka szkolna, -wybrane elementy zajęć z informatyki, - zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciel informatyki nauczyciel bibliotekarz	Trzy lata nauki

27. Realizacja programu „Trzymaj formę” zwiększenie świadomości uczniów dotyczącej wpływu zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej na zdrowie	-wybrane elem. zajęć z biologii, wych. fizycznego, -SKS-y -pogadanki i rozmowy z uczniami.	Nauczyciel biologii, wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna, opiekun szkolnego koła PCK	Trzy lata nauki
28. Profilaktyka zdrowotna.	- pogadanki , rozmowy z uczniami, - zajęcia na godzinach wychowawczych, - broszury i ulotki informacyjne.	Pielęgniarka, nauczyciele biologii, wychowawcy, pedagog.	Trzy lata nauki.

III. SZKOLNY SYSTEM DODATKOWYCH ZAJĘĆ W RAMACH POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ I NIE TYLKO

Zajęcia te umożliwiają aktywny kontakt z nauką, kulturą, sportem. Głównym celem zajęć jest rozwijanie zainteresowań uczniów. Ta forma pracy stwarza możliwość wartościowego spędzania wolnego czasu oraz sprzyja integracji uczniów z różnych klas.

Zajęcia pozalekcyjne	Cele
Samorząd	- rozwijanie umiejętności społecznych poprzez współdziałanie w grupie, zdobywanie nowych doświadczeń, - rozwijanie inicjatywy uczniów, - rozwijanie odpowiedzialności i samodzielności uczniów,
Gazetka szkolna „Oczami Gimnazjalisty”	- ujawnianie i pogłębianie zainteresowań uczniów - samorealizacja uczniów, - możliwość wyrażania własnego zdania poprzez artykuły w szkolnej prasie,
Koło ekologiczne „Szaleni ekolodzy”	- rozwijanie zainteresowań uczniów, - rozbudzanie świadomości ekologicznej, - pogłębianie zagadnień związanych z ekologią i chemią, - wzbudzanie i rozwijanie pasji badawczych,
Koło promujące zdrowie – PCK	- promowanie zdrowego stylu życia, - zapoznanie ze skutkami społecznymi i ekonomicznymi nałogów, - kształtowanie nawyków i przyzwyczajeń zdrowotnych,
Koło teatralne „Chaos”	- możliwość wyrażania emocji poprzez grę aktorską, - samorealizacja, - zachęcanie do twórczych postaw, - tworzenie trwałych nawyków obcowania ze sztuką, - uczenie odpowiedzialności za siebie i za zespół, - rozbudzanie potrzeb kulturalnych,
SKS	- rozwijanie aktywności fizycznej, - kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu, - wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych,
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	- zajęcia specjalistyczne usprawniające zaburzone funkcje percepcyjno-motoryczne,
Zajęcia wyrównawcze	- stwarzają możliwość uzupełnienia zaległości programowych,
Zajęcia z doradztwa zawodowego	- zajęcia pozwalające sprecyzować własne zainteresowania i umiejętności pod kątem wyboru dalszego kierunku kształcenia, - przekazanie uczniom informacji na temat rynku pracy i jego potrzeb,

Zajęcia z terapii pedagogicznej i resocjalizacyjne.	- pomoc dla uczniów z zaburzeniami zachowania i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
---	--

IV. UROCZYSTOŚCI I IMPREZY WYNIKAJĄCE Z TRADYCJI SZKOŁY O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO – KULTURALNYM

Lp.	Uroczystość szkolna	Data	Nauczyciel odpowiedzialny
1.	Rozpoczęcie roku szkolnego	01 września	Dyrektor, Samorząd Uczniowski
2.	Dzień Patrona	13 października	Ksiądz katecheta, nauczyciel historii
3.	Dzień Edukacji Narodowej	Październik	Opiekun SU i Samorząd Uczniowski
4.	Ślubowanie uczniów klas pierwszych	Listopad	Wychowawcy klas pierwszych
5.	Święto Odzyskania Niepodległości	11 listopada	Nauczyciel historii
6.	Mikołajki	06 grudnia	Uroczystości klasowe
7.	Spotkanie wigilijne/Jasełka	Grudzień	Ksiądz katecheta
7.	Choińska szkolna/Walentynki	Styczeń/luty	Wychowawcy klas drugich
8.	Pierwszy Dzień Wiosny i Dzień Wagarowicza	Marzec	Samorząd Uczniowski
9.	Światowy Dzień Poezji	Marzec	Nauczyciel języka polskiego
10.	Dzień Papieski, rocznica zbrodni katyńskiej	Kwiecień/maj	Nauczyciel języka polskiego i sztuki
11.	Święto Konstytucji 3 Maja	03 maja	Nauczyciel historii
12.	Gminny Dzień Dziecka	01 czerwca	Dyrektor, pedagog i inni pracownicy szkoły
13.	Dzień Sportu i Dzień Dziecka	Czerwiec	Nauczyciele wychowania fizycznego
14.	Zakończenie klas III	Czerwiec	Wychowawcy klas trzecich
15.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	Czerwiec	Dyrektor i wychowawcy klas
16.	Inne uroczystości: wieczorki czytelnicze; koncerty muzyczne; wycieczki szkolne do teatru, muzeum, kina; wycieczka kilkudniowa	-----	-----

V. SYTUACJE ZAGROŻENIA I FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ

1. Niedostatek ekonomiczny

- współpraca z GOPS –em,
- zwolnienie ze składek ubezpieczeniowych,
- wypożyczanie podręczników z biblioteki szkolnej,
- bezpłatne wyjazdy na wycieczki szkolne,
- bezpłatne dożywianie ,

2. Patologia rodziny, uzależnienia, przemoc w rodzinie

- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, PCPR w Węgrowie,
- obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy,
- współpraca z Sądem Rejonowym w Węgrowie (Wydział III Rodzinny i Nieletnich) i Policją,
- działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- współpraca z Punktem Konsultacyjnym w Sadownem,
- realizacja programu profilaktyki,
- zajęcia świetlicowe.

3. Problemy w nauce

- Powołanie zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej – wypełnienie KIPU i PDW, określenie form pomocy dostępnych dla ucznia,
- zajęcia wyrównawcze,
- pomoc koleżeńska,
- pomoc ze strony nauczyciela przedmiotu,
- PPP
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia rewalidacyjne

VI. PROGRAM DZIAŁAŃ PRZECIWSTAWIAJĄCYCH SIĘ ZŁU, ZAGROŻENIOM I PATOLOGII

Szkolny rejestr postaci zła	Przeciwdziałanie/ procedura postępowania
Kradzież	-zwrot zabranego mienia, -nagana, -zadośćuczynienie,
Kłamstwo	pomoc uczniowi w przełamywaniu bariery strachu przed przyznaniem się,
Arogancja	- uświadamianie uczniowi, że postawa arogancka obraca się przeciwko niemu, - kreowanie pozytywnych postaw i zachowań,
Wulgarność	- uświadomienie uczniowi, że wulgaryzmy świadczą o braku kultury osobistej oraz braku szacunku do języka ojczystego,
Niszczenie mienia	-egzekwowanie naprawy sprzętu, -rozmowa z rodzicem, -w przypadku nie naprawienia wyrządzonej szkody incydent będzie brany pod uwagę przy wystawianiu

	ocenę zachowania, -w szczególnych aktach wandalizmu zgłoszenie na policję,
Nikotynizm	-rozmowy ucznia z wychowawcą, pedagogiem, -rozmowa z rodzicem, -zgłoszenie dyrekcji, -konsekwencje zgodne z WSO, -w rażących sytuacjach o konsekwencjach decyduje wychowawca wraz z pedagogiem i dyrekcją szkoły,
Alkohol	-zgłoszenie dyrekcji, -wezwanie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia; jeśli rodzice nie zgłaszają się wezwanie policji, -o konsekwencjach decyduje wychowawca wraz z pedagogiem i dyrekcją szkoły. -zajęcia profilaktyczne, - filmy edukacyjne,
Narkotyki	-zgłoszenie dyrekcji szkoły, -wezwanie rodziców, -o konsekwencjach decyduje wychowawca wraz z pedagogiem i dyrekcją szkoły, -zajęcia profilaktyczne, - filmy edukacyjne,
Agresja słowna i fizyczna	-rozmowa wychowawcy i/lub pedagoga z uczniem, -próba pogodzenia zwalniętych stron, Jeśli bójka wystąpiła nie po raz pierwszy: -współpraca z rodzicami, -publiczne udzielanie nagan, -w przypadku pobicia zgłoszenie na policję, -zajęcia profilaktyczne, - filmy edukacyjne,
Wymuszanie/zastraszanie	-rozmowa z wychowawcą i pedagogiem, -uświadomienie jakie kroki zostaną podjęte, jeśli sytuacja się powtórzy, -przy powtórzeniu sytuacji: zgłoszenie dyrekcji, wezwanie rodziców, zgłoszenie na policję, -o konsekwencjach decyduje wychowawca wraz z pedagogiem i dyrekcją szkoły,
Wagary	-systematyczna kontrola wychowawcy i pedagoga, -kontakt z domem rodzinnym ucznia, -konsekwencje zgodne z WSO, -w skrajnych przypadkach kontakt z policją, sądem.

VII. MODEL ABSOLWENTA GIMNAZJUM

ABSOLWENT GIMNAZJUM IM. BŁ. E. GRZYMAŁY W SADOWNEM:

- 1) zna historię swojej szkoły oraz docenia i szanuje dorobek jej pedagogów i absolwentów,
- 2) posiada ugruntowaną wiedzę o patronie szkoły – błogosławionym Edwardzie Grzymale,
- 3) ma odpowiedni zasób wiedzy umożliwiający mu kontynuowanie nauki w dowolnie wybranej szkole, na miarę swoich możliwości,
- 4) potrafi podejmować samodzielnie decyzje i ponosi za nie konsekwencje,
- 5) potrafi dokonywać właściwych wyborów,
- 6) umie dokonać rzetelnej samooceny,
- 7) posiada umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych,
- 8) potrafi kontrolować i modyfikować swoje zachowania,
- 9) potrafi planować swoją przyszłość,
- 10) cechuje go ciekawość poznawcza i kreatywność,
- 11) podejmuje inicjatywy i jest twórczy,
- 12) ma świadomość życiowej użyteczności edukacji,
- 13) nie naraża siebie i innych na niebezpieczeństwo,
- 14) umie okazać szacunek wobec innych osób oraz wszystkich żywych istot,
- 15) prowadzi higieniczny styl życia,
- 16) potrafi funkcjonować w demokratycznym społeczeństwie, we współczesnym świecie,
- 17) ma świadomość zagrożeń cywilizacyjnych pojawiających we współczesnym świecie, potrafi się przed nimi bronić,
- 18) jest gotów do uczestnictwa w kulturze, do podejmowania inicjatyw oraz pracy zespołowej,
- 19) cechuje go uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości,

VIII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

1. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, podejmowanie działań wspomagających rozwój osobowy uczniów oraz przygotowujących ich do życia w rodzinie i społeczeństwie, a w szczególności:

- organizowanie w uzgodnieniu z uczniami i ich rodzicami różnych form życia klasowego rozwijających uczniów i integrujących zespół,
- opracowuje w oparciu o niniejszy „Program” klasowy plan wychowawczy, który przedstawia rodzicom podczas pierwszego zebrania w roku szkolnym,
- koordynowanie z nauczycielami uczącymi w jego oddziale działań wychowawczych wobec uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka,
- utrzymywanie kontaktu z rodzicami w celu rozpoznawania potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci, w przypadku braku kontaktu – odwiedzanie rodziców/opiekunów prawnych ucznia w domu rodzinnym,
- działanie w ramach zespołów ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych, współdziałanie z rodzicami i specjalistami świadczącymi specjalistyczną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności (także zdrowotnych) oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,
- rozwiązywanie sporów, nieporozumień, konfliktów między uczniami lub innymi

- osobami,
- tworzenie atmosfery sprzyjającej uzyskiwaniu przez klasę jak najlepszych wyników nauczania,
- dbałość o przestrzeganie przyjętych norm i zasad życia społecznego przez uczniów.

2. Do obowiązków wychowawcy klasowego należy:

- organizowanie zespołu klasowego (m.in. pomoc w wyborach samorządu klasowego, bieżące sprawy organizacyjno-porządkowe),
- rzetelne sprawdzanie dokumentacji klasy i każdego ucznia (dziennik, arkusze ocen, świadectwa szkolne),
- organizowanie zebrań z rodzicami,
- zapoznanie rodziców podczas pierwszego spotkania z obowiązującymi w szkole przepisami i wymogami (kryteria wymagań na poszczególne oceny szkolne ze wszystkich przedmiotów, WSO, Program Wychowawczy),
- przygotowywanie sprawozdania z wyników klasyfikacji klasy na posiedzenie rady pedagogicznej, rozliczanie i dokumentowanie nieobecności uczniów,
- aktywne włączanie się wraz z uczniami w życie szkoły i środowiska,
- zapoznanie uczniów z funkcjonującym w szkole prawem, a zwłaszcza Statutem Szkoły,
- kierowanie uczniów z trudnościami w nauce na badanie do PPP,
- prowadzenie zeszytu wychowawcy, w którym punktuje się pozytywne i negatywne zachowania uczniów.

IX. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

W związku z pierwszoplanową funkcją rodziny w wychowaniu, szkoła ściśle współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi w sprawach kształcenia, wychowania, profilaktyki. Program wychowawczy i szkolny program profilaktyki powstaje w oparciu o postulaty rodziców.

1. Szkoła organizuje zebrania z rodzicami (prawnymi opiekunami) w celu wymiany informacji na tematy wychowawcze i edukacyjne.
2. Dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów klas pierwszych szkoła organizuje spotkanie w celu zaznajomienia rodziców (prawnych opiekunów) z podstawowymi zasadami obowiązującymi w szkole, a przede wszystkim:
 - edukacyjno – wychowawczymi zadaniami i wymaganiami szkoły związanymi z określonym cyklem kształcenia,
 - zasadami oceniania, klasyfikowania, promowania i egzaminowania uczniów.
3. Oprócz stałych spotkań, szkoła zapewnia każdemu rodzicowi (prawnemu opiekunowi) możliwości uzyskania:
 - informacji na temat zachowania i postępów lub trudności w nauce dziecka,
 - informacji i porad w sprawach wychowania, profilaktyki i dalszego kształcenia dziecka.
4. Wychowawca klasy i inni nauczyciele utrzymują kontakty z rodzicami przez:
 - rozmowy w czasie zebrań, spotkań,
 - indywidualne rozmowy w szkole na życzenie rodziców, które odbywają się wg terminarza dyżurów pedagogicznych,
 - indywidualne rozmowy na zaproszenie wystosowane przez szkołę,
 - odwiedzanie w szczególnych przypadkach domu rodzinnego uczniów,
 - rozmowy telefoniczne i korespondencję.
5. W pilnych sprawach edukacyjno – wychowawczych szkoła podejmuje działania w celu

- skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) określonego ucznia.
6. Szkoła tworzy program wychowawczy w oparciu o postulaty rodziców.
 7. Współpraca z rodzicami w ramach zespołów ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych.

X. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM I INSTYTUCJAMI WSPOMAGAJĄCYMI WYCHOWAWCZĄ DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY

Środowisko odgrywa szczególną rolę w rozwoju osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych. Aby właściwie wprowadzić uczniów w role społeczne szkoła współpracuje z następującymi instytucjami, organizacjami społecznymi:

1. Urząd Gminy Sadowne- udział przedstawicieli władz lokalnych i przedstawicieli organu prowadzącego szkołę na uroczystościach szkolnych, wspólne podejmowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w szkole.
2. GOPS w Sadownem - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej.
3. PPP w Węgrowie- diagnoza i pomocy uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu. Pomoc psychologiczna dla uczniów i ich rodziców, porady wychowawcze dla rodziców.
4. Sądem Rejonowym w Węgrowie (Wydział III Rodzinny i Nieletnich) - podejmowanie wspólnych działań wychowawczych w stosunku do uczniów posiadających nadzór kuratora.
5. Policją w Łochowie- współpraca na rzecz uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
6. GKRPA w Sadownem – współorganizowanie działań profilaktycznych.
7. Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Siedlcach.
8. PODN w Węgrowie.
9. Węgrowski Ośrodek Kultury.
10. Nadbużański Park Krajobrazowy .
11. Caritas.
12. Kościół Parafialny w Sadownem.
13. Gminny Ośrodek Kultury w Sadownem.
14. Muzeum Ziemi Sadowieńskiej.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 28 września 2012r.

Zmiany w Programie Wychowawczym uchwalono podczas zebrania Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej w dniu 30 września 2013r.